

AGE och den europeiska tillväxten

Det är pensionärerna och de äldre människorna som utgör den största diskriminerade befolkningsgruppen i EU. Visst finns det finns problem också i andra åldersgrupper och bland invandrare, även ungdomsarbetslösheten är på en mycket hög nivå i många EU länder. Kvinnor i alla åldersgrupper blir också diskriminerade.

Det är visserligen så att man i Finland och de andra nordiska länderna har lyckats nå en rimlig materiell nivå för pensionärerna. Men vad skall man säga om Grekland där krisen har skurit 45 % av pensionärernas köpkraft!

Nästan överallt på arbetsmarknaden pågår en öppen diskriminering av medelålders samt äldre arbetstagarer. Det här sänker deras pensionsnivå i framtiden.

Det är oacceptabelt att skuldägga dem som har nått pensionsåldern och redan slutat med sin insats i arbets-

livet. Olika sorter av "befolkningsteoretiker" – för att börja med herr Wahlroos – ser en ökning av friska och mindre friska åldringar som en huvudsaklig orsak till den pågående ekonomiska krisen!

Pensionstagarnas Centralförbund är tillsammans med några andra finländska organisationer med i AGE Plattform, ett lobby nätverk i Bryssel. I AGE har vi lärt oss hur likadana våra problem är fast det naturligtvis finns skillnader länderna emellan.

AGE har nyligen presenterat fem grundläggande krav. Utgångspunkten är att den demografiska förändringen i Europa kan, med kloka politiska beslut, bli motor för ekonomisk tillväxt som gynnar alla och förstärker mänskliga rättigheterna.

För det första har man underskattat möjligheterna av pensionärernas ökade köpkraft och de äldres högre sysselsättningsgrad för att komma ur krisen som härjar i EU och dess medlemsländer.

För det andra bör vi göra

mer för att minska på och hindra diskriminering. Vi har på sistone sett hur extremistiska fenomen har ökat t.ex. i Frankrike och Danmark, även i vårt eget land. Bara genom att förstärka mänskliga rättigheter och yttrandefrihet är det möjligt att motarbeta den här utvecklingen.

För det tredje finns det ännu mera behov för lokala miljöinvesteringar som underlättar de äldres liv.

För det fjärde bör sysselsättningsnivån höjas och fattigdom bekämpas – också genom europeiska ekonomiska strategier. En ömsesidig solidaritet mellan de gamla och de unga har sin naturliga plats då man bygger upp ett civiliserat och välmående Europa.

För det femte: skulle det nu vara behov för ett nytt europeiskt direktiv, som kunde möjliggöra nya teknologiska lösningar för att göra vardagen lättare för de äldre.

Markku Jääskeläinen

De tror att de själva aldrig kommer att åldras

Pengar, pengar tycks vara det som allt mer styr samhällsutvecklingen. Allt ska räknas utgående från lönsamhetens kortsiktiga perspektiv.

Och att det är penningens makt som också dirigerar äldreomsorgen blir man ganska snart övertygad om efter att ha läst **Anne Manners** bok om hur de gamla kan bli behandlade: Den glömda huvudpersonen.

Manner skriver att en åldring som bor hemma utsätts för ofrivillig ensamhet. Hon påminner om att isolering i fångelserna räknas som ett hårt straff. Faktum är att Manner, bland många andra, pekar på ett mycket brännande problem.

I boken finns flera intervjuer som på ett konkret sätt dokumenterar de gamlas livsvillkor. Till exempel berättar Jalle Holmström som bor vid Sö-

derfjärden utanför Vasa om sin vardag. Han tycker att det är underbart att få leva och följa med allt som händer. Tack vare motion och de serviceformer Vasa stad erbjuder kan han bo kvar i eget hus. Varje vardag kommer närvårdarna med den dagliga matportionen.

Men en dag kom en portion härsken fisk. Efter att ha hotat kontakta stadsdirektören för att de gamla ska få ätlig mat skedde en förbättring. Men Jalle menar att de flesta väljer att tuga och slänger bort den mat som skulle ge dem välbehövlig näring. Många är nämligen rädda för obehag.

I ett kapitel diskuteras förhållandet mellan äldre människor och beslutsfattare. Författaren påminner om att motiveringarna är helt olika. Beslutsfattarna som vill att äldre människor ska bo hemma gör det huvudsakligen därför

Anne Manner

att de vill spara den offentliga sektorns pengar. Men det finns även politiker och tjänstemän som verkligen vill värna om sina medmänniskor.

Boken innehåller också berättelser om vård av bästa kvalitet. Intervjun med Stina Engblom-Colliander som leder äldre rådet i Pargas visar vad man verkligen kan göra. Om man bara vill.

Som exempel på verkligt god vård nämns Evahemmet samt Adamhemmet i Malax. Några exempel: En bokhylla står till de boendes förfogande och de som vill handla själva får sällskap till butiken. Boende och personal äter lunch och middag tillsammans.

Ett mycket träffande citat ur boken: "Men enda sättet att vägra ålderdom är att dö i förtid". Det är så sant som det är sagt.

Henrik Helenius

Artikeln har publicerats i en längre version i *Nättidningen Arbetarbladet*.

MARIANNE LAXÉN

Foto: Olli Urpela

Hårda bud och hårda tider

Finansministeriet publicerade sitt förslag till budget för år 2016 i mitten på augusti. Förslaget kommer att innebära många försämringar för pensionärer med små inkomster. Speciellt problematiskt är förslaget att ta bort pensionärernas bostadsstöd (minskning på ca 123 miljoner euro) och införliva stödet med det allmänna bostadsstödet.

Enligt uträkningar kommer det att innebära ca 43 euros minskning i medeltal för stödbehövande, men i verkligheten kommer minskningen att vara betydligt större för många pensionstagare. Det beräknas att ca 47 000 människor kommer att förlora 100-200 euro i månaden och ca 40 000 människor förlorar 50-100 euro i månaden.

Detta är inte allt. I regeringsprogrammet har man även andra åtgärder som berör pensionärerna. Frysning av index, en minskning av ersättning för mediciner, en ökning av egenandelen för sjukas taxiresor, samt en höjning av el-, fastighets- och bränsleskatterna kommer att förverkligas.

Bittesmå ljusglimtar finns det i detta sorgliga budgetförslag: Garantipensionerna höjs med 23 euro och kommer att stiga till 769,57 euro i månaden. Dessutom höjs stödet till anhörigvården med 85 miljoner euro.

Vårt eget förbund har under sommarmånaderna aktivt tagit ställning mot förslagen och försökt komma med motförslag. I skrivande stund vet vi ännu inte om regeringen kommer att förverkliga finansministeriets förslag till fullo, men sannolikt kommer det att bli såsom FM föreslår.

För vår del gäller det nu att i föreningarna följa med vad som kommer att ske för våra medlemmar, hur försämringarna drabbar oss. Vi bör samla in fakta för att sedan i något skede presentera det för den sittande regeringen så den kan förstå vad besluten innebär i praktiken. En första genomgång kan vi ta på distriktets höstmöte i oktober. Regeringens linje har hittills tyvärr varit att ta av de fattiga och skona höginkomsttagarna.

PCF's SVENSKA DISTRIKT

Ordförande	Marianne Laxén, mannelx@hotmail.com
Viceordförande	Brita Helsing, 0400 421 140 brita.helsing@anvianet.fi
Sekreterare	Stig Kumlin, 0400 500 584 stig.kumlin@pp.inet.fi
Informatör	Marianne Laxén
Kassör	Rauno Kousa, rauno.kousa@pp.inet.fi
PCF's styrelse	Rauno Kousa, Stig Kumlin ersättare
PCF's fullmäktige	Marianne Laxén

Bertel Sundman är borta

Bertel Sundman dog den 9.7.2015. Han blev 77 år gammal.

Bertel var i 40 år socialdemokratisk kommunalpolitiker. Han verkade även aktivt som styrelsemedlem i Karis Svenska Pensionstagare r.f. och var dess ordförande i flera år ända till sin bortgång. Han har även varit medlem i svenska distriktstyrelsen i Pensionstagarnas Centralförbund.

Vi sörjer hans bortgång.

mlx

NYTT från Norden

Christina Tallberg ny i PRO

En enig kongress valde i juni Christina Tallberg till ny ordförande för PRO (Sverige) – den första kvinnan i PRO:s historia att inneha ordförandeposten.

Jan Davidsen ny i Norge

Vid det norska Pensjonistforbundets kongress i juni valdes Jan Davidsen till ny ordförande för perioden 2015–2018. Davidsen är 65 år och han har tidigare i tjugo år lett det norska fackförbundet som organiserar de kommunalt anställda.

Davidsen är ursprungligen brandman och han inledde sin fackliga karriär inom Brandmännens fackförening

i Bergen. Han har tidigare tillhört styrelsen både för det socialdemokratiska Arbeiderpartiet samt den fackliga Landsorganisationen LO.

NSK:s aktiviteter hösten 2015

- Lyfta frågan om äldre med låga pensioner i det nordiska samarbetet
- Planera och genomföra ett seminarium om fallolyckor och välfärdsteknologi tillsammans med ledamöter i Nordiska Rådets Välfärdsutskott
- Undersöka möjligheterna för ett seminarium om Inflytande för äldre/äldregeråd – olika modeller, tillsammans med AGE Plattform Europe